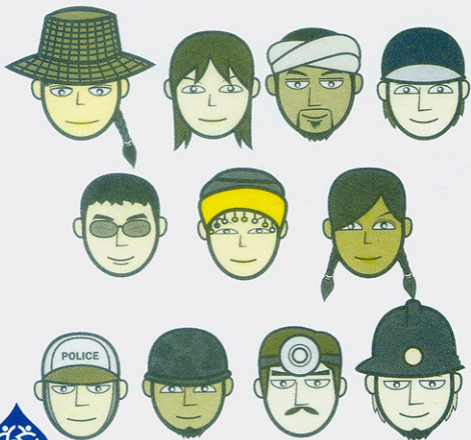

หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป
เกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน
และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ
สังคม และวัฒนธรรม
International Covenant on Economic,
Social and Cultural Rights

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ชื่อหนังสือ

- หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป
เกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน
- กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม
และวัฒนธรรม
- UN International Covenant of Economic,
Social and Cultural Rights (ICESCR)

จำนวนหน้า

64 หน้า

ISBN

974 - 91442 - 6 - 0

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
422 ถนนพญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง)
เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทรศัพท์ 0 219 2983 โทรสาร 0 2219 2983
Homepage : www.nhre.or.th สายด่วนร้องเรียน 1377

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

พิมพ์ที่

บริษัท SM เซอร์คิตเพรส จำกัด
โทรศัพท์ 0-2871-1775

คำนำ

สิทธิมนุษยชน หมายถึง คัดค้านความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

สนธิสัญญาเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติเพื่อส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งประเทศไทยได้เข้าร่วมลงนามและให้สัตยาบันกติการะหว่างประเทศและอนุสัญญาประกอบเป็นพันธกรณีที่จะต้องยึดถือปฏิบัติอยู่รวม 6 ฉบับด้วยกัน คือ

- ❖ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบและพิธีสารเลือกรับ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW), Optional Protocol)

- ❖ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child (CRC))

- ❖ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (UN International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR))

- ❖ กติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม (UN International Covenant of Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR))

- ❖ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination (CERD))

- ❖ อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการประทุษร้ายหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้ายไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention against Torture

and Other Cruel Inhuman or Degrading Treatment or Punishment
(CAT))

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยยึดถือหลักการสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และพันธกรณีระหว่างประเทศ เป็นฐานในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ซึ่งนอกเหนือจะเป็นเรื่องของอำนาจหน้าที่องค์กรรัฐที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังเป็นเรื่องของบทบาทหน้าที่ของประชาชน และชุมชนด้วยโดยตรง เพื่อประโยชน์สำหรับการเรียนรู้และใช้สิทธิเสรีภาพในส่วนของประชาชน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นสมควรจัดพิมพ์ กติการะหว่างประเทศและอนุสัญญาดังกล่าวเผยแพร่สร้างความรู้ความเข้าใจให้บุคคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป เพื่อมีส่วนร่วมสร้างกลไกส่งเสริมคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1	หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป เกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน	6
บทที่ 2	สาระสำคัญของกติการะหว่างประเทศ ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	15
บทที่ 3	กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (พร้อมคำแปล)	20
	คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	60
	กระบวนการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน	63
	การร้องเรียนเมื่อถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน	64

บทที่ 1

หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไป เกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน

❖ พันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนมีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาคี กล่าวคือ เป็นสนธิสัญญาที่มีรัฐมากกว่าสองรัฐขึ้นไปเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญา ซึ่งกระบวนการในการทำสนธิสัญญามีหลายขั้นตอน นับตั้งแต่การเจรจา การให้ความยินยอมของรัฐเพื่อผูกพันตามสนธิสัญญาโดยการลงนาม การให้สัตยาบัน การภาคยานุวัติ รวมทั้งการที่บางรัฐอาจตั้งข้อสงวน

การเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาก่อให้เกิดพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ ดังนั้นเมื่อประเทศไทยเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ประเทศไทยก็ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของสนธิสัญญาดังกล่าว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 257 กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสม ต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการในกรณีไม่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

2. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มิผู้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

3. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีให้เห็นชอบตามที่ผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอื่นใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

4. ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีให้เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

5. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

6. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

7. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

8. จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศและเสนอต่อรัฐสภา

9. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

❖ **กระบวนการทั่วไปของประเทศไทยในการเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญา
ด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (การขอความเห็นชอบจาก
คณะรัฐมนตรีและรัฐสภา)**

ในการเป็นภาคีสถิติสัญญาในเรื่องใดก็ตาม ส่วนราชการผู้รับผิดชอบ จะเรียกประชุมส่วนราชการทั้งหมดที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาพบัญญัติของสนธิสัญญา แล้วจึงขอความเห็นชอบเพื่อเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาต่อคณะรัฐมนตรี เมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วจะแจ้งผลต่อส่วนราชการผู้รับผิดชอบ ซึ่งส่วนราชการนั้นจะแจ้งต่อไปยังกระบวนการต่างประเทศในกรณีที่กระทรวงการต่างประเทศมิได้เป็นหน่วยงานเสนอเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรี ซึ่งในกรณีของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน กระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการยื่นสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารตามแต่กรณีต่อเลขาธิการสหประชาชาติ เพื่อแสดงเจตนาในการเข้าเป็นภาคีที่จะรับเอาพันธกรณีตามสนธิสัญญานั้นๆ ระบุไว้มาประติบัติภายในประเทศ

ในบางกรณี การเข้าเป็นภาคีอาจจำเป็นต้องได้รับการสัตยาบันจากรัฐสภาคือ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน สนธิสัญญาจึงมีผลผูกพันซึ่งมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้สนธิสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ทั้งนี้ ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น โดยให้คณะรัฐมนตรีเสนอรอบการเจรจาต่อรัฐสภาเพื่อขอ

ความเห็นชอบด้วย เมื่อลงนามหนังสือสัญญาแล้ว ก่อนที่แสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดถึงหนังสือสัญญาและ กรณีที่การปฏิบัติตามหนังสือสัญญาก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนหรือ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการแก้ไข หรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและเป็นธรรม

❖ กระบวนการต่างๆ ในการทำสนธิสัญญา

□ การลงนาม

การลงนามในสนธิสัญญามี 4 รูปแบบ คือ การลงนามย่อ การลงนาม โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องนำกลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง การลงนามโดยมีเงื่อนไขว่า ต้องได้รับการสัตยาบันอีกครั้งหนึ่ง และการลงนามเต็ม ซึ่งแต่ละรูปแบบมีผลแตกต่างกัน

การลงนามย่อ (Initial) คือ การแสดงว่าการเจรจาทำสนธิสัญญา ได้สิ้นสุดลงแล้ว และผู้แทนรัฐที่เจรจาให้ตกลงกันตามที่ปรากฏในร่างสุดท้าย ซึ่งแต่ละฝ่ายจะต้องนำกลับไปขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีของตน เพื่อขอ อนุมัติให้ลงนามเต็มต่อไป การลงนามย่อจะมีผลเท่ากับการลงนามเต็ม (Signature) ก็ต่อเมื่อรัฐที่เข้าร่วมในการเจรจา ตกลงที่จะให้การลงนามย่อ นั้นมีผลเท่ากับเป็น การลงนามเต็มในสนธิสัญญา

การลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องนำกลับไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง (Signature ad referendum) เป็นการลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องนำกลับไปให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่งโดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะรัฐมนตรีก่อน เมื่อการลงนามได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว การลงนามเช่นนั้นจึงมีผลเท่ากับการลงนามเต็ม และถือว่ารัฐนั้นแสดงเจตนา ยินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาตั้งแต่วันที่มีการลงนามโดยมีเงื่อนไขนั้นแล้ว

การลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าต้องได้รับการให้สัตยาบันอีกครั้งหนึ่ง (Signature subject to ratification) คือการลงนามโดยมีเงื่อนไขว่าต้องได้รับ

การให้สัตยาบันอีกครั้งหนึ่งจึงจะมีผลผูกพันรัฐที่ลงนาม ดังนั้น จึงไม่มีผลเป็นการยินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญา แต่อย่างไรก็ตาม โดยหลักการรัฐที่ทำการลงนามมีพันธกรณีที่จะต้องละเว้นการกระทำที่เป็นการขัดขวาง หรือทำให้วัตถุประสงค์ของสนธิสัญญาเสื่อมเสียไป และต้องพยายามโดยสุจริตใจที่จะให้มีการให้สัตยาบัน ซึ่งการลงนามรูปแบบนี้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนลงนาม และเมื่อจะให้สัตยาบันก็ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและ/หรือรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง

การลงนามเต็มหรือการลงนามจริง (Signature) เป็นการแสดงความยินยอมเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาซึ่งสามารถกระทำได้โดยการเซ็นทั้งชื่อและนามสกุลของผู้มีอำนาจลงนามเต็ม โดยมักใช้กับสนธิสัญญาที่มีได้มีความสำคัญมาก ผลของการลงนามเต็มจะทำให้สนธิสัญญานั้นมีผลใช้บังคับได้ทันที ทั้งนี้ การลงนามของคณะผู้เจรจาจะมีผลเป็นการลงนามเต็มก็ต่อเมื่อสนธิสัญญากำหนดว่า การลงนามนั้นมีผลเป็นการให้ความยินยอมของรัฐเพื่อเข้าผูกพันตามสนธิสัญญา หรือเอกสารการมอบอำนาจเต็มของผู้แทนของรัฐระบุว่า การลงนามของผู้แทนของตนมีผลเป็นการให้ความยินยอมของรัฐเพื่อเข้าผูกพันตามสนธิสัญญา หรือในระหว่างการเจรจาทำสนธิสัญญา รัฐซึ่งเข้าร่วมในการเจรจาได้แสดงเจตนาที่จะถือว่าการลงนามของผู้แทนของตนมีผลเท่ากับเป็นการให้ความยินยอมของรัฐเข้าเพื่อผูกพันตามสนธิสัญญา ซึ่งโดยปกติจะไม่ใช้กับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน

การให้สัตยาบัน

การให้สัตยาบันเป็นกระบวนการตรวจสอบสนธิสัญญาอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเจรจา และ/หรือลงนามแล้ว เพื่อพิจารณาว่าควรผูกพันตามพันธกรณีในสนธิสัญญานั้นหรือไม่ การให้สัตยาบันของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนกระทำได้โดยการส่งมอบสัตยาบันสารต่อเลขาธิการสหประชาชาติหรือตามที่สนธิสัญญากำหนด โดยสนธิสัญญาอาจกำหนดให้รัฐใดรัฐหนึ่งมีหน้าที่รับฝากสัตยาบันสาร หรือกำหนดให้องค์การระหว่างประเทศองค์การใดองค์การหนึ่งทำ

หน้าที่รับฝากสัตยาบันสาร รัฐหรือองค์การระหว่างประเทศผู้รับฝากต้องบันทึก การรับฝากและแจ้งให้รัฐภาคีอื่นๆ ทราบถึงการรับฝากสัตยาบันสารดังกล่าวด้วย ในระหว่างที่ยังไม่มีการให้สัตยาบัน แม้รัฐไม่มีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาที่ได้ลงนามไว้ก็ตาม รัฐที่ลงนามในสนธิสัญญาแล้วต้องพยายามที่จะให้มีการสัตยาบันสนธิสัญญาโดยสุจริตใจและต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการ ทำลายวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของสนธิสัญญา

ผู้มีอำนาจให้สัตยาบัน ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น คือ ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้มีอำนาจทำสนธิสัญญา ซึ่งตามกฎหมายของไทยผู้มีอำนาจให้สัตยาบันคือ ประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล และรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ ส่วนรัฐสภามีอำนาจเพียงให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อการทำสนธิสัญญาเท่านั้น รัฐสภาไม่มีอำนาจในการให้สัตยาบัน เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบต่อสนธิสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือ เขตอำนาจแห่งรัฐหรือสนธิสัญญาที่ต้องมีการออกกฎหมายอนุวัติการแล้ว คณะ รัฐมนตรีจะแจ้งมติของรัฐสภาไปยังกระทรวงการต่างประเทศ หรือส่วนราชการ เจ้าของเรื่องเพื่อให้ดำเนินการส่งมอบสัตยาบันสารต่อไป

ผลของการให้สัตยาบันคือ รัฐต้องปฏิบัติตามพันธกรณีในสนธิสัญญาทุกประการตั้งแต่วันที่มีการให้สัตยาบัน หรือหลังการส่งมอบสัตยาบันสาร ตามระยะเวลาที่สนธิสัญญากำหนด ไม่ใช่ย้อนหลังไปถึงวันที่มีการลงนาม และ หากกฎหมายภายในของรัฐไม่เปิดช่องให้ปฏิบัติตามสนธิสัญญาได้ รัฐต้อง ดำเนินการออกกฎหมายอนุวัติการหรือแก้กฎหมายภายในของตนให้สอดคล้องกับ สนธิสัญญา

□ การภาคยานุวัติ

การภาคยานุวัติเป็นการให้ความยินยอมของรัฐเพื่อเข้าผูกพันตาม สนธิสัญญาซึ่งจะใช้ในกรณีที่รัฐนั้นมิได้เข้าร่วมในการเจรจาทำสนธิสัญญาและมิได้ ลงนามในสนธิสัญญานั้นมาก่อน แต่สนธิสัญญาหรือรัฐที่ทำการเจรจาเปิดโอกาส ให้รัฐซึ่งมิได้เข้าร่วมในการเจรจาทำสนธิสัญญาหรือลงนามในสนธิสัญญา สามารถ

ให้ความยินยอมเพื่อเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาในภายหลังได้ด้วยการแสดงเจตนา โดยการประกาศฝ่ายเดียว และแจ้งต่อเลขาธิการสหประชาชาติเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการภาคยานุวัติอาจเกิดขึ้นก่อนหรือหลังการมีผลบังคับใช้ของสนธิสัญญาก็ได้

เมื่อทำการภาคยานุวัติสนธิสัญญาใด ถือว่ารัฐที่ทำการภาคยานุวัติ สนธิสัญญานั้นเป็นภาคีของสนธิสัญญาตั้งแต่ที่ทำการภาคยานุวัติหรือภายหลังตามที่ สนธิสัญญากำหนด และมีสิทธิหน้าที่ตามที่สนธิสัญญากำหนดไว้นับแต่นั้นโดย ไม่มีผลย้อนหลัง ดังนั้น รัฐที่เคยละเมิดวัตถุประสงค์ของสนธิสัญญาก่อนทำการ ภาคยานุวัติจึงไม่ต้องรับผิดชอบต่อการละเมิดดังกล่าว

❑ การตั้งข้อสงวน

1) ความหมาย

ข้อสงวน หมายถึง คำแถลงฝ่ายเดียว (Unilateral Statement) ของรัฐใดรัฐหนึ่งที่แถลงว่า รัฐนั้นประสงค์จะระงับหรือเปลี่ยนแปลงผลทาง กฎหมายของบทบัญญัติข้อใดข้อหนึ่งในสนธิสัญญานั้น โดยอาจใช้ชื่อว่าข้อสงวน (Reservation) ประกาศ (Declaration) ความเข้าใจ (Understanding) หรือ ข้อชี้แจง (Clarification) โดยต้องการให้มีผลทางกฎหมาย หากมิได้มีเจตนาที่จะ ให้มีผลทางกฎหมายระหว่างกับรัฐอื่น ถ้อยคำแถลงนั้นอาจเป็นเพียงการตีความ ล่วงหน้าในประเด็นหนึ่งประเด็นใดเท่านั้น

2) การตั้งข้อสงวน

สนธิสัญญาพหุภาคีเท่านั้น ซึ่งรวมถึงสนธิสัญญาด้าน สิทธิมนุษยชนสามารถตั้งข้อสงวนได้ เนื่องจากการตั้งข้อสงวนในสนธิสัญญาพหุภาคี จะมีผลเป็นการแก้ไขข้อความในสนธิสัญญา ซึ่งถ้าภาคีอีกฝ่ายหนึ่งไม่ยอมรับสนธิ สัญญาก็จะไม่เกิดขึ้น การทำข้อสงวนสามารถกระทำได้ตอนลงนามให้สัตยาบัน หรือภาคยานุวัติ ซึ่งภาคีอิสระเต็มที่ในการตั้งข้อสงวนเว้นแต่สนธิสัญญาระบุไว้ โดยชัดเจนว่ามีให้ตั้งข้อสงวนหรือสนธิสัญญากำหนดให้ตั้งข้อสงวนได้เฉพาะบางเรื่อง หรือข้อสงวนนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของสนธิสัญญา ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้มักจะปรากฏอยู่ในตัวบทของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน

3) การยอมรับและการคัดค้านข้อสงวน

แม้สนธิสัญญาไม่ได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งว่าไม่ให้ตั้งข้อสงวน หรือไม่ได้ระบุไว้ให้ตั้งข้อสงวนได้เฉพาะบางเรื่อง หรือข้อสงวนที่ภาคีตั้งขึ้นไม่ขัดกับวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของสนธิสัญญาก็ตาม แต่ข้อสงวนดังกล่าวจะต้องได้รับการยอมรับหรือการคัดค้านจากภาคีอื่นหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ถ้าเป็นข้อสงวนซึ่งสนธิสัญญากำหนดไว้โดยชัดแจ้งว่าไม่จำเป็นต้องได้รับการยอมรับจากภาคีอื่น ข้อสงวนนั้นก็ไม่ต้องได้รับการยอมรับจากภาคีอื่น แต่สนธิสัญญาที่มีวัตถุประสงค์ให้มีการบังคับใช้สนธิสัญญาทั้งฉบับ และการบังคับใช้ดังกล่าวเป็นเงื่อนไขสำคัญในการให้ความยินยอมผูกพันตามสนธิสัญญาของภาคีข้อสงวนนั้นก็ต้องได้รับการยอมรับจากภาคีทั้งหมด หรือถ้าสนธิสัญญาเป็นเอกสารในการก่อตั้งและดำเนินการขององค์การระหว่างประเทศ ต้องให้องค์การระหว่างประเทศนั้นยอมรับ เว้นแต่สนธิสัญญานั้นจะมีบทบัญญัติเป็นอย่างอื่น การยอมรับข้อสงวนอาจเกิดขึ้นโดยปริยาย ถ้าหลังจากภาคีอื่นได้รับแจ้งถึงการตั้งข้อสงวนแล้วไม่คัดค้านภายในระยะเวลา 12 เดือน หรือภาคีอื่นได้ให้ความยินยอมเพื่อเข้าผูกพันตามสนธิสัญญา แล้วแต่ว่าวันใดจะถึงช้ากว่ากัน

4) ผลทางกฎหมายของการยินยอมและการคัดค้านข้อสงวน

ความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่ตั้งข้อสงวนกับภาคีอื่นที่ยอมรับข้อสงวนจะเป็นไปตามขอบเขตของข้อสงวนนั้น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่ตั้งข้อสงวนและภาคีที่คัดค้านข้อสงวนจะมี 2 รูปแบบคือ ถ้าภาคีที่คัดค้านข้อสงวนประกาศว่า ตนคัดค้านข้อสงวนและไม่ต้องการให้สนธิสัญญามีผลบังคับระหว่างตนกับภาคีที่ตั้งข้อสงวน สนธิสัญญาระหว่างภาคีทั้งสองก็จะไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าภาคีที่คัดค้านข้อสงวนไม่ได้แสดงว่าตนไม่ต้องการให้มีความสัมพันธ์ทางสนธิสัญญากับภาคีที่ตั้งข้อสงวน สนธิสัญญาระหว่างภาคีทั้งสองก็จะเกิดขึ้น แต่ข้อสงวนจะไม่มีผลผูกพันภาคีที่คัดค้านนั้น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างภาคีที่ไม่มีการตั้งข้อสงวนด้วยกันก็จะเป็นไปตามสนธิสัญญาโดยถือว่าไม่มีข้อสงวนเกิดขึ้นระหว่างภาคีเหล่านั้น

5) การถอนข้อสงวนและการถอนการคัดค้านข้อสงวน

ข้อสงวนจะถอนเมื่อใดก็ได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากภาคีซึ่งได้ยอมรับการตั้งข้อสงวนอีก เว้นแต่สนธิสัญญาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น เช่นเดียวกับการคัดค้านการตั้งข้อสงวนจะถอนเสียเมื่อใดก็ได้ เว้นแต่สนธิสัญญาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

การถอนข้อสงวนและการถอนการคัดค้านข้อสงวนจะมีผลต่อภาคีอื่นที่ต่อเมื่อภาคีอื่นนั้นได้รับคำบอกกล่าวการถอนข้อสงวนนั้นแล้ว เว้นแต่สนธิสัญญาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ส่วนการถอนการคัดค้านข้อสงวนจะมีผลต่อภาคีซึ่งตั้งข้อสงวนก็ต่อเมื่อภาคีซึ่งตั้งข้อสงวนได้รับคำบอกกล่าวถึงการถอนการคัดค้านข้อสงวน เว้นแต่สนธิสัญญาหรือภาคีแห่งสนธิสัญญาตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ในกรณีของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน รัฐที่ต้องการถอนข้อสงวนจะมีหนังสือแจ้งต่อเลขาธิการสหประชาชาติว่าประสงค์จะถอนข้อสงวน ซึ่งเลขาธิการสหประชาชาติจะมีหนังสือแจ้งให้รัฐภาคีอื่นๆ ทราบ

ประเทศไทยได้ตั้งข้อสงวนในสนธิสัญญาพหุภาคีด้านสิทธิมนุษยชนหลายฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

บทที่ 2

สาระสำคัญของกติการะหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights - ICESCR)

❖ วันที่ผลบังคับใช้

สมัชชาใหญ่สหประชาชาติได้รับรองกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2509 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 มกราคม 2519

❖ สาระสำคัญ

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประกอบด้วย วรรคอารัมภบท และบทบัญญัติ 31 ข้อ แบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้
วรรคอารัมภบท มีสาระคล้ายคลึงกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ส่วนที่ 1 (ข้อ 1) กล่าวถึงสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง (right of self-determination)

ส่วนที่ 2 (ข้อ 2 - 5) กล่าวถึงพันธกรณีของรัฐภาคีที่จะดำเนินมาตรการต่างๆ อย่างเหมาะสมตามลำดับขั้น นับตั้งแต่การเคารพ คุ้มครอง ส่งเสริม และทำให้เป็นจริงอย่างเต็มที่ตามที่ทรัพยากรมีอยู่เพื่อให้มีความคืบหน้า โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติบิดาความเท่าเทียมกันระหว่างบุรุษและสตรีในการได้รับสิทธิการจำกัดสิทธิตามกฎหมาย รวมทั้งการห้ามตีความใดๆ ในกติกาที่จะทำลายสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รับรองไว้ในกติกา

ส่วนที่ 3 (ข้อ 6 - 15) กล่าวถึงสาระของสิทธิ ได้แก่ สิทธิในการทำงานและมีเงื่อนไขการทำงานที่เหมาะสมเป็นธรรมชาติ สิทธิที่จะก่อตั้งสหภาพแรงงานและสิทธิที่จะหยุดงาน สิทธิที่จะได้รับสวัสดิการและการประกันด้านสังคม การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว สิทธิที่จะมีมาตรฐานชีวิตที่ดีพอเพียง สิทธิที่จะมีสุขภาพทางด้านกายและใจที่ดีที่สุดในไปได้ สิทธิในการศึกษา สิทธิในวัฒนธรรมและประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

ส่วนที่ 4 (ข้อ 16 - 25) กล่าวถึงพันธกรณีในการจัดทำรายงานของรัฐภาคี บทบาทของคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมในการตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีร่วมกับกลไกอื่นๆ ของสหประชาชาติ รวมทั้งการให้ข้อคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพันธกรณีของกติก การดำเนินการของรัฐภาคีที่จะร่วมมือในระดับระหว่างประเทศในการส่งเสริมสิทธิตามกติก การห้ามการตีความบทบัญญัติเพื่อจำกัดหน้าที่ของกลไกสหประชาชาติที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย และธรรมเนียมขององค์กรรวมทั้งการไม่ตีความในทางที่จะจำกัดสิทธิในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ส่วนที่ 5 (ข้อ 26 - 31) กล่าวถึงการเข้าเป็นภาคี และการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกติกา

❖ คณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

คณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (Committee on Economic, Social and Cultural Rights) เป็นคณะกรรมการประจำกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จัดตั้งขึ้นตามข้อมติคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเมื่อ พ.ศ. 2518 ประกอบด้วยกรรมการจำนวน 18 คน โดยการเลือกตั้งจากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากรัฐภาคี กรรมการแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในนามรัฐของตน

คณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมีหน้าที่ ดังนี้

1) ตรวจสอบรายงานและการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐภาคี และให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะแก่รัฐภาคีในการตีความพันธกรณี เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ให้ข้อวินิจฉัย (General Comments) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตามพันธกรณี

3) เป็นผู้ประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างรัฐภาคี รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่อปัญหาการละเมิดสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในภูมิภาค

4) การประสานงานกับภาคต่างๆ ในสังคมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในการตีความ ทบทวน และร่วมสร้างนโยบายเกี่ยวกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่เหมาะสม

ปัจจุบัน คณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ไม่มีอำนาจในการรับข้อร้องเรียนจากบุคคล (individuals) หรือกลุ่มบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิโดยรัฐภาคี อย่างไรก็ตาม สหประชาชาติกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาวิธีการสื่อสารต่อท้ายเพื่อให้อำนาจดังกล่าวแก่คณะกรรมการ

❖ การเสนอรายงาน

รัฐภาคีจะต้องเสนอรายงานภายในปีแรก นับจากวันที่กติกามีผลใช้บังคับ และทุกๆ 5 ปี หลังการส่งรายงานฉบับแรกหรือเมื่อได้รับการร้องขอจากคณะกรรมการสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

สนธิสัญญา	กำหนดส่งรายงาน	สถานะการส่งรายงาน
กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม	ฉบับที่ 1 : 30 มิ.ย. 2545 ฉบับที่ 2 : 30 มิ.ย. 2550	- ณ ม.ค. 2548 -

❖ การเข้าเป็นภาคีของไทย

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 6 กันยายน 2542 มีผลบังคับกับประเทศไทยเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2542 โดยได้ทำถ้อยแถลงตีความของข้อที่ 1 วรรค 1 เกี่ยวกับสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง (rights of self-determination) เช่นเดียวกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง โดยให้หมายความตามปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเวียนนาซึ่งเป็นผลของการประชุมระดับโลกว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเมื่อ พ.ศ. 2536 ว่าสิทธิดังกล่าวมิให้ตีความอนุญาตหรือสนับสนุนการกระทำใดๆ ที่จะเป็นการแบ่งแยกหรือทำลายบูรณภาพแห่งดินแดน หรือเอกภาพทางการเมืองของรัฐเอกราชอธิปไตย ทั้งนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงแต่บางส่วน

กติการะหว่างประเทศว่าด้วย
สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

International Covenant on Economic,
Social and Cultural Rights

บทที่ 3

กติการระหว่างประเทศว่าด้วย สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้

พิจารณาว่า ตามหลักการซึ่งได้ประกาศไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติการรับรองศักดิ์ศรีที่มีมาแต่กำเนิดและสิทธิที่เท่าเทียมกันและไม่อาจเพิกถอนได้ของมวลมนุษยชาตินั้นเป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในโลก

รับรองว่า สิทธิเหล่านี้มาจากศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์

รับรองว่า ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน อุุดมการณ์ที่ว่าเสรีชนจะต้องปลอดจากความกลัวและความขาดแคลนนั้น จะสามารถสัมฤทธิ์ผลได้ก็ต่อเมื่อมีการสร้างสภาวะซึ่งทุกคนจะได้รับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม รวมทั้งสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองของตนเท่านั้น

พิจารณาถึงพันธกรณีแห่งรัฐภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติในการส่งเสริมการเคารพและการยอมรับโดยสากลในสิทธิและเสรีภาพมนุษยชน

Chapter 3

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

Preamble

The States Parties to the present Covenant,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Recognizing that these rights derive from the inherent dignity of the human person,

Recognizing that, in accordance with the Universal Declaration of Human Rights, the ideal of free human beings enjoying freedom from fear and want can only be achieved if conditions are created whereby everyone may enjoy his economic, social and cultural rights, as well as his civil and political rights,

Considering the obligation of States under the Charter of the United Nations to promote universal respect for, and observance of, human rights and freedoms,

ตระหนักว่า บังเจกบุคคลซึ่งมีหน้าที่ต่อบังเจกบุคคลอื่น และต่อประชาคมของตนมีความรับผิดชอบที่จะต้องพยายามส่งเสริมและยอมรับสิทธิที่รับรองไว้ในกติกานี้

ตกลงกันในข้อต่อไปนี้

ภาค 1

ข้อ 1

1. ประชาชาติทั้งปวงมีสิทธิกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยสิทธินั้น ประชาชาติเหล่านั้นจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนโดยเสรี และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนอย่างเสรี

2. เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโรคทรัพย์ และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใด ๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใด

3. รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รวมทั้งรัฐที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะต้องส่งเสริมให้สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองมีผลจริงจัง และจะต้องเคารพสิทธินั้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

Realizing that the individual, having duties to other individuals and to the community to which he belongs, is under a responsibility to strive for the promotion and observance of the rights recognized in the present Covenant,

Agree upon the following articles:

PART I

Article 1

1. All peoples have the right of self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development.

2. All peoples may, for their own ends, freely dispose of their natural wealth and resources without prejudice to any obligations arising out of international economic co-operation, based upon the principle of mutual benefit, and international law. In no case may a people be deprived of its own means of subsistence.

3. The States Parties to the present Covenant, including those having responsibility for the administration of Non-Self-Governing and Trust Territories, shall promote the realization of the right of self-determination, and shall respect that right, in conformity with the provisions of the Charter of the United Nations.

ภาค 2

ข้อ 2

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้รับที่จะดำเนินการ โดยเอกเทศและโดยความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางเศรษฐกิจและวิชาการ โดยใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลในการทำให้สิทธิซึ่งรับรองไว้ในกติกานี้กลายเป็นความจริงอย่างบริบูรณ์โดยลำดับ ด้วยวิธีที่พึงวงที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งรวมทั้งการกำหนดมาตรการทางกฎหมายด้วย

2. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันว่าสิทธิทั้งหลายที่ระบุไว้ในกติกานี้จะใช้ได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใดๆ ในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด ชาติหรือสังคมดั้งเดิม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น

3. ประเทศกำลังพัฒนา โดยคำนึงถึงตามควรต่อสิทธิมนุษยชนและเศรษฐกิจแห่งชาติตน อาจกำหนดขอบเขตในการประกันสิทธิทางเศรษฐกิจของตนตามที่รับรองในกติกานี้แก่ผู้ที่ไม่ใช่คนของชาติของตน

ข้อ 3

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรีในการที่จะอุปโภคสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมทั้งปวง ดังที่ได้ระบุไว้ในกติกานี้

PART II

Article 2

1. Each State Party to the present Covenant undertakes to take steps, individually and through international assistance and co-operation, especially economic and technical, to the maximum of its available resources, with a view to achieving progressively the full realization of the rights recognized in the present Covenant by all appropriate means, including particularly the adoption of legislative measures.

2. The States Parties to the present Covenant undertake to guarantee that the rights enunciated in the present Covenant will be exercised without discrimination of any kind as to race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.

3. Developing countries, with due regard to human rights and their national economy, may determine to what extent they would guarantee the economic rights recognized in the present Covenant to non-nationals.

Article 3

The States Parties to the present Covenant undertake to ensure the equal right of men and women to the enjoyment of all economic, social and cultural rights set forth in the present Covenant.

ข้อ 4

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองว่า ในการอุปโภคสิทธิเหล่านั้นซึ่งรัฐให้ตาม กติกานี้ รัฐอาจจำกัดสิทธิเช่นว่าได้เฉพาะโดยข้อจำกัดเช่นที่กำหนดโดยกฎหมาย เท่าที่อาจสอดคล้องกับลักษณะของสิทธิเหล่านี้ และเพียงเพื่อความมุ่งประสงค์ ในการส่งเสริมสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

ข้อ 5

1. ไม่มีข้อความใดในกติกานี้ที่อาจตีความไปในทางที่จะให้รัฐใด กลุ่มชนหรือบุคคลใดเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือกระทำการใดอันมีจุดมุ่งหมายในการทำลายสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รับรองไว้ในกติกานี้ หรือเป็นการจำกัดสิทธินั้น ยิ่งไปกว่าที่ได้บัญญัติไว้ในกติกานี้

2. ห้ามการจำกัดหรือลดรอนสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่ได้รับการรับรองหรือที่มีอยู่ในประเทศใด โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย อนุสัญญา ข้อบังคับ หรือจารีตประเพณี โดยอ้างว่ากติกานี้ไม่รับรองสิทธิเช่นนั้น หรือรับรองสิทธิ นั้นในขอบเขตที่ต่ำกว่า

Article 4

The States Parties to the present Covenant recognize that, in the enjoyment of those rights provided by the State in conformity with the present Covenant, the State may subject such rights only to such limitations as are determined by law only in so far as this may be compatible with the nature of these rights and solely for the purpose of promoting the general welfare in a democratic society.

Article 5

1. Nothing in the present Covenant may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights or freedoms recognized herein, or at their limitation to a greater extent than is provided for in the present Covenant.

2. No restriction upon or derogation from any of the fundamental human rights recognized or existing in any country in virtue of law, conventions, regulations or custom shall be admitted on the pretext that the present Covenant does not recognize such rights or that it recognizes them to a lesser extent.

ภาค 3

ข้อ 6

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิในการทำงาน ซึ่งรวมทั้งสิทธิของทุกคนในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรี และจะดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมในการปกป้องสิทธินี้

2. ขั้นตอนซึ่งรัฐภาคีแห่งกติกานี้จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างบริบูรณ์ จะต้องรวมถึงการให้คำแนะนำทางเทคนิคและวิชาชีพและโครงการฝึกอบรม นโยบายและเทคนิคที่จะทำให้บรรลุผลในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ และการจ้างงานอย่างบริบูรณ์และเป็นประโยชน์ภายใต้เงื่อนไขทั้งหลายที่เป็นการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานทางการเมืองและทางเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล

ข้อ 7

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสภาพการทำงานที่ยุติธรรมและน่าพึงพอใจ ซึ่งประกันโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่อง

(ก) ค่าตอบแทนขั้นต่ำที่ให้แก่ผู้ทำงานทั้งปวง ประกอบด้วย

(1) ค่าจ้างที่เป็นธรรมและค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่ากัน โดยปราศจากความแตกต่างในเรื่องใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรีจะได้รับการประกันสภาพการทำงานที่ไม่ด้อยกว่าบุรุษ โดยได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียมกันสำหรับงานที่เท่าเทียมกัน

(2) ความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับตนและครอบครัวตามบทบัญญัติแห่งกติกานี้

PART III

Article 6

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right to work, which includes the right of everyone to the opportunity to gain his living by work which he freely chooses or accepts, and will take appropriate steps to safeguard this right.

2. The steps to be taken by a State Party to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include technical and vocational guidance and training programmes, policies and techniques to achieve steady economic, social and cultural development and full and productive employment under conditions safeguarding fundamental political and economic freedoms to the individual.

Article 7

The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to the enjoyment of just and favourable conditions of work which ensure, in particular:

(a) Remuneration which provides all workers, as a minimum, with:

(i) Fair wages and equal remuneration for work of equal value without distinction of any kind, in particular women being guaranteed conditions of work not inferior to those enjoyed by men, with equal pay for equal work;

(ii) A decent living for themselves and their families in accordance with the provisions of the present Covenant;

(ข) สภาพการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

(ค) โอกาสเท่าเทียมกันสำหรับทุกคนที่จะได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในการทำงานของตนในระดับที่สูงขึ้นตามที่เหมาะสม โดยไม่ขึ้นอยู่กับข้อพิจารณาใด นอกจากอายุ ใส และความสามารถ

(ง) การพักผ่อน เวลาว่างและข้อจำกัดที่สมเหตุสมผลในเรื่องเวลาทำงาน และวันหยุดเป็นครั้งคราวโดยได้รับค่าตอบแทน ตลอดจนค่าตอบแทนสำหรับวันหยุดทางการด้วย

ข้อ 8

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกัน

(ก) สิทธิของทุกคนที่จะก่อตั้งสหภาพแรงงานและเข้าร่วมสหภาพแรงงานตามที่ตนเลือก เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของตน ทั้งนี้โดยขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ขององค์การที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ห้ามจำกัดการใช้สิทธินี้ นอกจากที่ได้กำหนดโดยกฎหมายและที่จำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติ หรือความสงบเรียบร้อยของส่วนรวม หรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

(ข) สิทธิของสหภาพแรงงานที่จะจัดตั้งสหพันธ์หรือสมาพันธ์แห่งชาติ และสิทธิของสมาพันธ์แห่งชาติที่จะก่อตั้งหรือเข้าร่วมกับองค์การสหภาพแรงงานระหว่างประเทศ

(ค) สิทธิของสหภาพแรงงานที่จะดำเนินงานอย่างเสรีโดยไม่ขึ้นอยู่กับ การจำกัดใด นอกจากที่ได้กำหนดโดยกฎหมายและซึ่งจำเป็นในสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติหรือความสงบเรียบร้อยของส่วนรวมหรือการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

(ง) สิทธิที่จะนัดหยุดงาน หากใช้สิทธิโดยสอดคล้องกับกฎหมายของประเทศนั้น

(b) Safe and healthy working conditions;

(c) Equal opportunity for everyone to be promoted in his employment to an appropriate higher level, subject to no considerations other than those of seniority and competence;

(d) Rest, leisure and reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay, as well as remuneration for public holidays

Article 8

1. The States Parties to the present Covenant undertake to ensure:

(a) The right of everyone to form trade unions and join the trade union of his choice, subject only to the rules of the organization concerned, for the promotion and protection of his economic and social interests. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those prescribed by law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public order or for the protection of the rights and freedoms of others;

(b) The right of trade unions to establish national federations or confederations and the right of the latter to form or join international trade-union organizations;

(c) The right of trade unions to function freely subject to no limitations other than those prescribed by law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public order or for the protection of the rights and freedoms of others;

(d) The right to strike, provided that it is exercised in conformity with the laws of the particular country.

2. ความในข้อนี้ไม่ห้ามการกำหนดข้อจำกัดอันชอบด้วยกฎหมายในการใช้สิทธิเหล่านี้โดยทหารหรือตำรวจ หรือฝ่ายบริหารของรัฐ

3. ไม่มีข้อความใดในข้อนี้ที่ให้อำนาจรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาว่าด้วยเสรีภาพในการสมาคมและการคุ้มครองสิทธิในการรวมตัวกัน ค.ศ.1948 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศให้ใช้มาตรการทางนิติบัญญัติหรือใช้กฎหมายในลักษณะซึ่งจะทำให้เสื่อมเสียต่อหลักประกันที่ให้ไว้ในอนุสัญญานั้น

ข้อ 9

รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้รับรองสิทธิของทุกคนในอันที่จะมีสวัสดิการสังคมรวมทั้งการประกันสังคม

ข้อ 10

รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองว่า

1. ครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยรวมของสังคมที่เป็นพื้นฐานและเป็นธรรมชาติควรได้รับการคุ้มครองและได้รับการช่วยเหลืออย่างกว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะในการจัดตั้ง และในขณะที่ต้องรับผิดชอบต่อการดูแลและการศึกษาของเด็กที่ยังพึ่งตนเองไม่ได้ การสมรสต้องกระทำโดยความยินยอมอย่างเสรีของผู้ที่เจตนาจะสมรส

2. This article shall not prevent the imposition of lawful restrictions on the exercise of these rights by members of the armed forces or of the police or of the administration of the State.

3. Nothing in this article shall authorize States Parties to the International Labour Organisation Convention of 1948 concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organize to take legislative measures which would prejudice, or apply the law in such a manner as would prejudice, the guarantees provided for in that Convention.

Article 9

The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to social security, including social insurance.

Article 10

The States Parties to the present Covenant recognize that:

1. The widest possible protection and assistance should be accorded to the family, which is the natural and fundamental group unit of society, particularly for its establishment and while it is responsible for the care and education of dependent children. Marriage must be entered into with the free consent of the intending spouses.

2. มารดาควรได้รับการคุ้มครองพิเศษระหว่างช่วงระยะเวลาตามควร ก่อนหรือหลังการให้กำเนิดบุตร ในระหว่างช่วงระยะเวลาเช่นว่า มารดาซึ่งทำงาน ควรได้รับอนุญาตให้ลาโดยได้รับค่าจ้าง หรือลาโดยมีสิทธิประโยชน์ด้านสวัสดิการ สังคมอย่างเพียงพอ

3. ควรมีมาตรการคุ้มครองและช่วยเหลือพิเศษแก่เด็กและผู้เยาว์ทั้งปวง โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติเนื่องจากชาติกำเนิดหรือเงื่อนไขอื่น ๆ เด็กและผู้เยาว์ควร ได้รับการคุ้มครองจากการแสวงหาประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม การว่าจ้างเด็ก ให้ทำงานซึ่งเป็นภัยต่อจิตใจหรือสุขภาพหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตหรืออาจจะขัดขวาง พัฒนาการตามปกติของเด็กควรได้รับการลงโทษตามกฎหมาย รัฐควรกำหนดอายุ ขั้นต่ำซึ่งห้ามไม่ให้มีการจ้างแรงงานเด็กและกำหนดให้มีโทษตามกฎหมายด้วย

ข้อ 11

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนในมาตรฐานการครองชีพ ที่เพียงพอสำหรับตนเองและครอบครัว ซึ่งรวมถึงอาหาร เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัยที่เพียงพอและสภาพการครองชีพที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐภาคีจะดำเนินขั้นตอน ที่เหมาะสมเพื่อประกันการทำให้สิทธินี้เป็นจริง โดยรับรองความสำคัญอย่างแท้จริง ของความร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของความยินยอมโดยเสรี

2. Special protection should be accorded to mothers during a reasonable period before and after childbirth. During such period working mothers should be accorded paid leave or leave with adequate social security benefits.

3. Special measures of protection and assistance should be taken on behalf of all children and young persons without any discrimination for reasons of parentage or other conditions. Children and young persons should be protected from economic and social exploitation. Their employment in work harmful to their morals or health or dangerous to life or likely to hamper their normal development should be punishable by law. States should also set age limits below which the paid employment of child labour should be prohibited and punishable by law.

Article 11

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to an adequate standard of living for himself and his family, including adequate food, clothing and housing, and to the continuous improvement of living conditions. The States Parties will take appropriate steps to ensure the realization of this right, recognizing to this effect the essential importance of international co-operation based on free consent.

2. รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคนที่จะปลอดจากความหิวโหย โดยจะต้องดำเนินการโดยเอกเทศและโดยความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งโครงการเฉพาะซึ่งจำเป็น

(ก) ในการปรับปรุงวิธีการผลิต เก็บรักษาและการแบ่งสรรอาหาร โดยให้ความรู้เพิ่มเติมที่ทางเทคนิคและทางวิทยาศาสตร์ โดยการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับหลักโภชนาการและโดยการพัฒนาหรือการปฏิรูประบบเกษตรกรรมในทางที่จะทำให้สามารถบรรลุผลการพัฒนาและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(ข) ในการประกันการแบ่งสรรอย่างเท่าเทียมของอุปทานอาหารโลกตามสัดส่วนความต้องการ โดยคำนึงถึงทั้งปัญหาของประเทศที่นำเข้าอาหารและประเทศ ส่งออกอาหาร

ข้อ 12

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนที่จะมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตตามมาตรฐานสูงสุดเท่าที่เป็นไปได้

2. ขั้นตอนในการดำเนินการโดยรัฐภาคีแห่งกติกานี้ เพื่อบรรลุผลในการทำให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างสมบูรณ์จะต้องรวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อ

(ก) การหาหนทางลดอัตราการตายของทารกก่อนคลอดและของเด็กแรกเกิดและการพัฒนาที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของเด็ก

(ข) การปรับปรุงในทุกด้านของสุขลักษณะทางสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม

2. The States Parties to the present Covenant, recognizing the fundamental right of everyone to be free from hunger, shall take, individually and through international co-operation, the measures, including specific programmes, which are needed:

(a) To improve methods of production, conservation and distribution of food by making full use of technical and scientific knowledge, by disseminating knowledge of the principles of nutrition and by developing or reforming agrarian systems in such a way as to achieve the most efficient development and utilization of natural resources;

(b) Taking into account the problems of both food-importing and food-exporting countries, to ensure an equitable distribution of world food supplies in relation to need.

Article 12

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health.

2. The steps to be taken by the States Parties to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include those necessary for:

(a) The provision for the reduction of the stillbirth-rate and of infant mortality and for the healthy development of the child;

(b) The improvement of all aspects of environmental and industrial hygiene;

(ค) การป้องกัน รักษาและควบคุมโรคระบาด โรคประจำถิ่น โรคจากการประกอบอาชีพและโรคอื่นๆ

(ง) การสร้างสภาวะที่ประกันบริการทางแพทย์ และการให้การดูแลรักษาพยาบาลแก่ทุกคนในกรณีเจ็บป่วย

ข้อ 13

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคนในการศึกษา รัฐภาคีเห็นพ้องกันว่าการศึกษาจะต้องมุ่งให้เกิดการพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์และความสำนึกในศักดิ์ศรีของตนอย่างบริบูรณ์ และจะต้องเพิ่มพูนการเคารพในสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน รัฐภาคีเห็นพ้องกันอีกว่า การศึกษาจะต้องทำให้ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในสังคมเสรีอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องส่งเสริมความเข้าใจ ความอดทนและมิตรภาพระหว่างชาติ และกลุ่มเชื้อชาติ ชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มศาสนาที่ต่างไป และสานต่อไปถึงกิจกรรมของสหประชาชาติในการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

2. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองว่า เพื่อที่จะทำให้สิทธินี้เป็นจริงโดยบริบูรณ์

(ก) การศึกษาขั้นประถมจะต้องเป็นการศึกษาภาคบังคับและจัดให้ทุกคนแบบให้เปล่า

(ข) จะต้องจัดการศึกษาขั้นมัธยมในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการศึกษามัธยมทางเทคนิคศึกษาและอาชีวศึกษา ให้มีขึ้นโดยทั่วไป และให้ทุกคนมีสิทธิได้รับ โดยวิธีการที่เหมาะสมทุกทาง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการนำการศึกษาแบบให้เปล่ามาใช้้อย่างค่อยเป็นค่อยไป

(ค) ทุกคนจะต้องสามารถได้รับการศึกษาขั้นอุดมศึกษาอย่างเท่าเทียมกันบนพื้นฐานของความสามารถ โดยวิธีการที่เหมาะสมทุกทาง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งโดยการนำการศึกษาแบบให้เปล่ามาใช้้อย่างค่อยเป็นค่อยไป

(c) The prevention, treatment and control of epidemic, endemic, occupational and other diseases;

(d) The creation of conditions which would assure to all medical service and medical attention in the event of sickness.

Article 13

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone to education. They agree that education shall be directed to the full development of the human personality and the sense of its dignity, and shall strengthen the respect for human rights and fundamental freedoms. They further agree that education shall enable all persons to participate effectively in a free society, promote understanding, tolerance and friendship among all nations and all racial, ethnic or religious groups, and further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.

2. The States Parties to the present Covenant recognize that, with a view to achieving the full realization of this right:

(a) Primary education shall be compulsory and available free to all;

(b) Secondary education in its different forms, including technical and vocational secondary education, shall be made generally available and accessible to all by every appropriate means, and in particular by the progressive introduction of free education;

(c) Higher education shall be made equally accessible to all, on the basis of capacity, by every appropriate means, and in particular by the progressive introduction of free education;

(ง) การศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องได้รับการสนับสนุนหรือเสริมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับหรือเรียนไม่ครบตามช่วงระยะเวลาทั้งหมดของการศึกษาขั้นประถม

(จ) จะต้องดำเนินการพัฒนาระบบโรงเรียนทุกระดับอย่างแข็งขัน ให้มีระบบทุนการศึกษาที่เพียงพอ และปรับปรุงสภาพของวัสดุประกอบการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง

3. รัฐภาคีทั้งหลายแห่งกติกานี้รับที่จะเคารพเสรีภาพของบิดามารดาและผู้ปกครองตามกฎหมายในกรณีที่มี ในการเลือกโรงเรียนสำหรับเด็กของตน นอกจากที่จัดตั้งโดยเจ้าหน้าที่รัฐ เช่นที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่รัฐกำหนดไว้หรือให้ความเห็นชอบเพื่อประกันให้การศึกษาทางศาสนาและศีลธรรมของเด็กเป็นไปโดยสอดคล้องกับความเชื่อถือของตน

4. ไม่มีส่วนใดของข้อนี้จะแปลไปในทางก้าวท้าวเสรีภาพของปัจเจกชนและองค์กรในการจัดตั้งและดำเนินการสถาบันการศึกษา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปฏิบัติตามหลักการที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้ และข้อกำหนดที่ว่า การศึกษาในสถาบัน เช่นว่าจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำตามที่รัฐได้กำหนดไว้

(d) Fundamental education shall be encouraged or intensified as far as possible for those persons who have not received or completed the whole period of their primary education;

(e) The development of a system of schools at all levels shall be actively pursued, an adequate fellowship system shall be established, and the material conditions of teaching staff shall be continuously improved.

3. The States Parties to the present Covenant undertake to have respect for the liberty of parents and, when applicable, legal guardians to choose for their children schools, other than those established by the public authorities, which conform to such minimum educational standards as may be laid down or approved by the State and to ensure the religious and moral education of their children in conformity with their own convictions.

4. No part of this article shall be construed so as to interfere with the liberty of individuals and bodies to establish and direct educational institutions, subject always to the observance of the principles set forth in paragraph 1 of this article and to the requirement that the education given in such institutions shall conform to such minimum standards as may be laid down by the State.

ข้อ 14

รัฐภาคีแต่ละรัฐแห่งกติกานี้ ซึ่งในเวลาเข้าเป็นภาคียังไม่สามารถจัดให้มีการประถมศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่าในเขตเมืองและเขตอื่นๆภายใต้เขตอำนาจของตนรับที่จะหาทางและจัดทำแผนปฏิบัติการโดยละเอียดเพื่อทำให้เกิดความคืบหน้าในการปฏิบัติตามกติกานี้ภายในเวลา 2 ปี และกำหนดไว้ในแผนภายในระยะเวลาที่สมเหตุสมผล ซึ่งหลักการในการจัดการศึกษาภาคบังคับแบบให้เปล่าสำหรับทุกคน

ข้อ 15

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิของทุกคน
 - (ก) ที่จะมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรม
 - (ข) ที่จะอุปโภคสิทธิประโยชน์แห่งความก้าวหน้าและการประยุกต์ใช้ทางวิทยาศาสตร์
 - (ค) ที่จะได้สิทธิประโยชน์จากการคุ้มครองผลประโยชน์ทางด้านศีลธรรมและทางวัตถุในประโยชน์อันเกิดจากการผลิตทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม หรือศิลปกรรมซึ่งตนเป็นผู้สร้างสรรค์
2. ขั้นตอนซึ่งรัฐภาคีแห่งกติกานี้จะดำเนินเพื่อให้สิทธินี้เป็นจริงอย่างบริบูรณ์ ให้รวมถึงสิ่งทั้งหลายที่จำเป็นเพื่อการอนุรักษ์ การพัฒนา และการเผยแพร่ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และทางวัฒนธรรม
3. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะเคารพเสรีภาพที่จำเป็นสำหรับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และกิจกรรมสร้างสรรค์

Article 14

Each State Party to the present Covenant which, at the time of becoming a Party, has not been able to secure in its metropolitan territory or other territories under its jurisdiction compulsory primary education, free of charge, undertakes, within two years, to work out and adopt a detailed plan of action for the progressive implementation, within a reasonable number of years, to be fixed in the plan, of the principle of compulsory education free of charge for all.

Article 15

1. The States Parties to the present Covenant recognize the right of everyone:

(a) To take part in cultural life;

(b) To enjoy the benefits of scientific progress and its applications;

(c) To benefit from the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

2. The steps to be taken by the States Parties to the present Covenant to achieve the full realization of this right shall include those necessary for the conservation, the development and the diffusion of science and culture.

3. The States Parties to the present Covenant undertake to respect the freedom indispensable for scientific research and creative activity.

4. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิประโยชน์ที่ได้มาจากการสนับสนุนและการพัฒนาการติดต่อระหว่างประเทศและความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม

ภาค 4

ข้อ 16

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะเสนอรายงานโดยสอดคล้องกับภาคีนี้แห่งกติกาในเรื่องมาตรการต่างๆ ซึ่งรัฐนั้นๆ ได้นำมาใช้ และในเรื่องความก้าวหน้าของการดำเนินการเพื่อให้มีการยอมรับสิทธิที่ได้รับการรับรองไว้ ณ ที่นี้

2. (ก) ให้เสนอรายงานทั้งปวงต่อเลขาธิการสหประชาชาติซึ่งจะส่งสำเนาต่อไปให้คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม เพื่อการพิจารณาตามบทบัญญัติของกติกา

(ข) เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งสำเนารายงานหรือส่วนใดที่เกี่ยวข้องของรายงานซึ่งได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกาซึ่งเป็นสมาชิกแห่งทบวงการชำนัญพิเศษต่างๆ ไปยังทบวงการชำนัญพิเศษนั้นๆ เท่าที่รายงาน หรือส่วนใดของรายงานเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อยู่ในความรับผิดชอบของทบวงการดังกล่าวตามตราสารก่อตั้งของตน

4. The States Parties to the present Covenant recognize the benefits to be derived from the encouragement and development of international contacts and co-operation in the scientific and cultural fields.

PART IV

Article 16

1. The States Parties to the present Covenant undertake to submit in conformity with this part of the Covenant reports on the measures which they have adopted and the progress made in achieving the observance of the rights recognized herein.

2. (a) All reports shall be submitted to the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies to the Economic and Social Council for consideration in accordance with the provisions of the present Covenant;

(b) The Secretary-General of the United Nations shall also transmit to the specialized agencies copies of the reports, or any relevant parts therefrom, from States Parties to the present Covenant which are also members of these specialized agencies in so far as these reports, or parts therefrom, relate to any matters which fall within the responsibilities of the said agencies in accordance with their constitutional instruments.

ข้อ 17

1. รัฐภาคีแห่งกติกานี้จะส่งรายงานเป็นช่วงระยะตามแผนงาน ซึ่งจะกำหนดโดยคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมภายในเวลาหนึ่งปีนับจากวันที่กติกานี้มีผลบังคับใช้ ภายหลังจากการปรึกษาหารือกับรัฐภาคีและทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง

2. รายงานอาจแสดงปัจจัยและอุปสรรคซึ่งกระทบระดับของการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กติกา

3. ในกรณีที่รัฐภาคีใดแห่งกติกาได้ส่งข้อสนเทศที่เกี่ยวข้องไปยังสหประชาชาติหรือทบวงการชำนัญพิเศษใดแล้ว รัฐภาคีไม่จำเป็นต้องให้ข้อสนเทศนั้นอีก เพียงแต่อาจให้ถูกต้องถึงข้อสนเทศที่ส่งไปแล้วก็พอ

ข้อ 18

ตามความรับผิดชอบภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติในเรื่องสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมอาจจัดทำข้อตกลงกับทบวงการชำนัญพิเศษในการรายงานความก้าวหน้าของการดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลในการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกติกาซึ่งอยู่ภายในขอบเขตแห่งกิจกรรมของตน รายงานเหล่านี้อาจรวมรายละเอียดของคำวินิจฉัยและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกติกาเช่นว่าซึ่งรับรองโดยองค์กรซึ่งมีอำนาจของตน

Article 17

1. The States Parties to the present Covenant shall furnish their reports in stages, in accordance with a programme to be established by the Economic and Social Council within one year of the entry into force of the present Covenant after consultation with the States Parties and the specialized agencies concerned.

2. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Covenant.

3. Where relevant information has previously been furnished to the United Nations or to any specialized agency by any State Party to the present Covenant, it will not be necessary to reproduce that information, but a precise reference to the information so furnished will suffice.

Article 18

Pursuant to its responsibilities under the Charter of the United Nations in the field of human rights and fundamental freedoms, the Economic and Social Council may make arrangements with the specialized agencies in respect of their reporting to it on the progress made in achieving the observance of the provisions of the present Covenant falling within the scope of their activities. These reports may include particulars of decisions and recommendations on such implementation adopted by their competent organs.

ข้อ 19

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมอาจส่งรายงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ซึ่งรัฐเสนอตามข้อ 16 และ 17 และรายงานเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่เสนอโดยทบวงการชำนัญพิเศษตามข้อ 18 ไปยังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อศึกษาและให้ข้อเสนอแนะทั่วไป หรือเพื่อทราบตามความเหมาะสม

ข้อ 20

รัฐภาคีแห่งกติกานี้และทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้องอาจเสนอความคิดเห็นไปยังคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะทั่วไปภายใต้ข้อ 19 หรือการอ้างถึงข้อเสนอแนะทั่วไปเช่นว่าในรายงานใดของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน หรือเอกสารใดที่อ้างถึงในรายงานนั้น

ข้อ 21

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมอาจเสนอรายงานเป็นครั้งคราวไปยังสมัชชาใหญ่พร้อมกับข้อเสนอแนะในลักษณะทั่วไปรวมทั้งสรุปข้อสังเกตซึ่งได้รับจากรัฐภาคีแห่งกติกานี้และทบวงการชำนัญพิเศษเกี่ยวกับมาตรการซึ่งได้ใช้ และความคืบหน้าซึ่งได้กระทำไปเพื่อบรรลุผลในการยอมรับโดยทั่วไป ซึ่งสิทธิที่รับรองในกติกานี้

Article 19

The Economic and Social Council may transmit to the Commission on Human Rights for study and general recommendation or, as appropriate, for information the reports concerning human rights submitted by States in accordance with articles 16 and 17, and those concerning human rights submitted by the specialized agencies in accordance with article 18.

Article 20

The States Parties to the present Covenant and the specialized agencies concerned may submit comments to the Economic and Social Council on any general recommendation under article 19 or reference to such general recommendation in any report of the Commission on Human Rights or any documentation referred to therein.

Article 21

The Economic and Social Council may submit from time to time to the General Assembly reports with recommendations of a general nature and a summary of the information received from the States Parties to the present Covenant and the specialized agencies on the measures taken and the progress made in achieving general observance of the rights recognized in the present Covenant.

ข้อ 22

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมอาจแจ้งองค์กรอื่นของสหประชาชาติ องค์กรย่อยและทบวงการชำนัญพิเศษของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการทราบถึงเรื่องใดที่เกิดขึ้นจากรายงานที่อ้างถึงในภาคนี้ของกติกา ซึ่งอาจช่วยเหลือหน่วยงานเช่นว่าในการวินิจฉัย ภายในขอบเขตอำนาจของตน เกี่ยวกับความเหมาะสมของมาตรการระหว่างประเทศซึ่งอาจมีส่วนช่วยในการอนุวัติ การตามกติกานี้มีความคืบหน้าและมีประสิทธิผล

ข้อ 23

รัฐภาคีแห่งกติกานี้เห็นพ้องกันว่าการดำเนินการระหว่างประเทศเพื่อให้ บรรลุผลซึ่งสิทธิที่รับรองไว้ในกติกานี้ รวมถึงวิธีการ เช่น การทำอนุสัญญา การ รับรองข้อเสนอแนะ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการจัดประชุมภูมิภาค และการประชุมทางวิชาการเพื่อความมุ่งประสงค์ในการปรึกษาหารือและการศึกษา ซึ่งจัดโดยร่วมกับรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 24

ไม่มีบทบัญญัติใดในกติกานี้ที่จะตีความไปในทางเสื่อมเสียต่อบทบัญญัติของกฎบัตรสหประชาชาติ และธรรมนูญของทบวงการชำนัญพิเศษซึ่ง กำหนดความรับผิดชอบขององค์กรต่างๆ ของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญ พิเศษในเรื่องที่เกี่ยวกับกติกานี้

Article 22

The Economic and Social Council may bring to the attention of other organs of the United Nations, their subsidiary organs and specialized agencies concerned with furnishing technical assistance any matters arising out of the reports referred to in this part of the present Covenant which may assist such bodies in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to the effective progressive implementation of the present Covenant.

Article 23

The States Parties to the present Covenant agree that international action for the achievement of the rights recognized in the present Covenant includes such methods as the conclusion of conventions, the adoption of recommendations, the furnishing of technical assistance and the holding of regional meetings and technical meetings for the purpose of consultation and study organized in conjunction with the Governments concerned.

Article 24

Nothing in the present Covenant shall be interpreted as impairing the provisions of the Charter of the United Nations and of the constitutions of the specialized agencies which define the respective responsibilities of the various organs of the United Nations and of the specialized agencies in regard to the matters dealt with in the present Covenant.

ข้อ 25

ไม่มีบทบัญญัติใดในกติกานี้ที่จะตีความไปในทางเสื่อมเสียต่อสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของประชาชนที่พึงปรารถนาในอันที่จะอุบโมกและใช้ประโยชน์จากโรคหทัยและทรัพยากรธรรมชาติของตนอย่างเต็มที่และโดยเสรี

ภาค 5**ข้อ 26**

1. กติกาฉบับนี้เปิดให้มีการลงนามโดยรัฐสมาชิกของสหประชาชาติหรือสมาชิกทบวงการชำนัญพิเศษใดของสหประชาชาติ รัฐภาคีแห่งธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศและรัฐอื่นใด ซึ่งสมาชิกสหประชาชาติได้เชิญให้เข้าเป็นภาคีแห่งกติกาฉบับนี้

2. กติกานี้ต้องได้รับการสัตยาบัน ให้มอบสัตยาบันสารแก่เลขาธิการสหประชาชาติ

3. กติกาฉบับนี้จะต้องเปิดให้ภาคยานุวัติโดยรัฐใดซึ่งกล่าวถึงในวรรค 1 ของข้อนี้

4. การภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการมอบภาคยานุวัติสารแก่เลขาธิการสหประชาชาติ

Article 25

Nothing in the present Covenant shall be interpreted as impairing the inherent right of all peoples to enjoy and utilize fully and freely their natural wealth and resources.

PART V**Article 26**

1. The present Covenant is open for signature by any State Member of the United Nations or member of any of its specialized agencies, by any State Party to the Statute of the International Court of Justice, and by any other State which has been invited by the General Assembly of the United Nations to become a party to the present Covenant.

2. The present Covenant is subject to ratification. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. The present Covenant shall be open to accession by any State referred to in paragraph 1 of this article.

4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General of the United Nations.

5. เลขาธิการสหประชาชาติจะต้องแจ้งให้รัฐทั้งปวงซึ่งได้ลงนามหรือภาคยานุวัติติดิกานี้แล้วทราบถึงการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารแต่ละฉบับ

ข้อ 27

1. กติกาี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อครบกำหนดสามเดือนหลังจากวันที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแก่เลขาธิการสหประชาชาติ
2. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติติดิกานี้ภายหลังจากที่มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สามสิบห้าแล้ว กติกาี้จะมีผลบังคับใช้กับรัฐนั้นเมื่อครบกำหนดสามเดือนหลังจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตน

ข้อ 28

บทบัญญัติของกติกาี้จะครอบคลุมทุกส่วนของรัฐที่เป็นสหรัฐ โดยปราศจากข้อจำกัดหรือข้อยกเว้นใด

5. The Secretary-General of the United Nations shall inform all States which have signed the present Covenant or acceded to it of the deposit of each instrument of ratification or accession.

Article 27

1. The present Covenant shall enter into force three months after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of the thirty-fifth instrument of ratification or instrument of accession.

2. For each State ratifying the present Covenant or acceding to it after the deposit of the thirty-fifth instrument of ratification or instrument of accession, the present Covenant shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or instrument of accession.

Article 28

The provisions of the present Covenant shall extend to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

ข้อ 29

1. รัฐภาคีใดแห่งกติกานี้อาจเสนอข้อแก้ไขและยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมานั้นแก่รัฐภาคีแห่งกติกานี้พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคีแจ้งให้ตนทราบว่ารัฐภาคีเหล่านั้นเห็นควรให้มีการประชุมของรัฐภาคีทั้งหลาย เพื่อความมุ่งประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงข้อเสนอนั้นหรือไม่ ในกรณีที่มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นด้วยกับการจัดประชุมดังกล่าว เลขาธิการ ฯ จะต้องจัดประชุมภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติ ข้อแก้ไขใดที่ได้การรับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ซึ่งเข้าร่วมประชุมและลงคะแนนเสียงในการประชุม ให้นำเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ

2. ข้อแก้ไขจะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาสหประชาชาติ และได้รับการยอมรับโดยเสียงส่วนใหญ่สองในสามของรัฐภาคีแห่งกติกานี้ตามกระบวนการทางรัฐธรรมนูญของรัฐนั้นๆ

3. เมื่อข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ ย่อมมีผลผูกพันรัฐภาคีซึ่งได้ยอมรับข้อแก้ไขแล้ว ส่วนรัฐภาคีอื่นยังคงผูกพันตามบทบัญญัติในกติกานี้ฉบับนี้ และข้อแก้ไขก่อนๆ ซึ่งตนได้ยอมรับ

Article 29

1. Any State Party to the present Covenant may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate any proposed amendments to the States Parties to the present Covenant with a request that they notify him whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposals. In the event that at least one third of the States Parties favours such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted to the General Assembly of the United Nations for approval.

2. Amendments shall come into force when they have been approved by the General Assembly of the United Nations and accepted by a two-thirds majority of the States Parties to the present Covenant in accordance with their respective constitutional processes.

3. When amendments come into force they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of the present Covenant and any earlier amendment which they have accepted.

ข้อ 30

นอกเหนือจากการแจ้งตามข้อ 26 วรรค 5 แล้ว เลขานุการสหประชาชาติจะต้องแจ้งไปยังบรรดารัฐทั้งปวงที่กล่าวถึงในวรรค 1 ของข้อเดียวกันในเรื่องต่อไปนี้

- (ก) การลงนาม การให้สัตยาบันและการภาคยานุวัติตามข้อ 26
- (ข) วันที่กติกานับนี้มีผลบังคับใช้ ตามข้อ 27 และวันที่ข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ตามข้อ 29

ข้อ 31

1. กติกานับนี้ซึ่งทำให้เป็นภาษาจีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน มีความถูกต้องเท่าเทียมกัน ให้เก็บรักษาไว้ ณ หอเอกสารของสหประชาชาติ

2. เลขานุการสหประชาชาติจะต้องส่งสำเนาของกติกานับนี้ ซึ่งได้รับการรับรองแล้วไปให้รัฐทั้งปวงตามที่กล่าวถึงในข้อ 26

Article 30

Irrespective of the notifications made under article 26, paragraph 5, the Secretary-General of the United Nations shall inform all States referred to in paragraph 1 of the same article of the following particulars:

(a) Signatures, ratifications and accessions under article 26;

(b) The date of the entry into force of the present Covenant under article 27 and the date of the entry into force of any amendments under article 29.

Article 31

1. The present Covenant, of which the Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Covenant to all States referred to in article 26.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีวาระการดำรงตำแหน่ง 6 ปี และดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 257 กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

1. ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าวเพื่อดำเนินการในกรณีไม่ปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป
2. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ
3. เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง ในกรณีที่เห็นชอบตามที่มีผู้ร้องเรียนว่า กฎ คำสั่ง หรือการกระทำอันใดในทางปกครองกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

4. พ้องคดีต่อศาลยุติธรรมแทนผู้เสียหาย เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายและเป็นกรณีที่เห็นสมควรเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนเป็นส่วนรวม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

5. เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย และกฎต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

6. ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

7. ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์การเอกชน และองค์การอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

8. จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนภายในประเทศและเสนอต่อรัฐสภา

9. อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

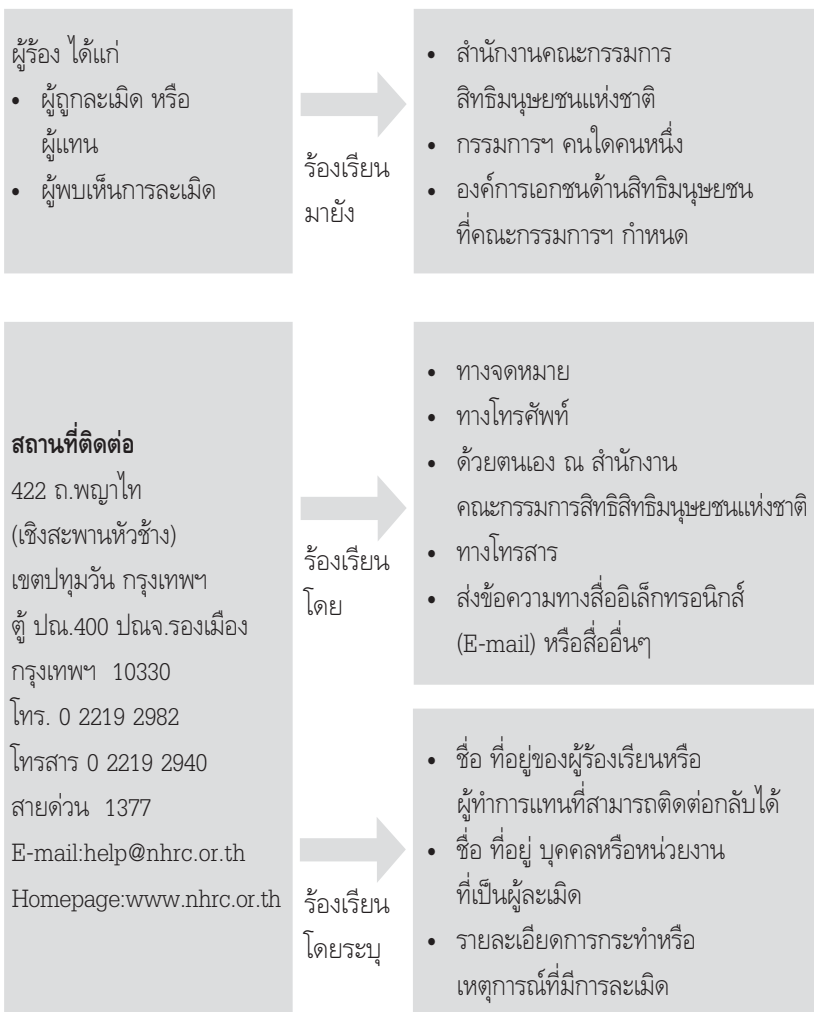
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1. ศาสตราจารย์เสนาห์ จามริก
ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัล ดิษฐาอภิชัย *
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
3. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร *
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
4. นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
5. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
6. นายवलันต์ พานิช
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
7. นายสุทิน นพเกตู
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
8. นางสาวนลินี ไชยรส
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
9. นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวิน
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
10. คุณหญิงอัมพร มีศุข
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
11. นางสาวอาภร วงษ์สังข์
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัล ดิษฐาอภิชัย พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2550

* คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

กระบวนการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน

การร้องเรียนเมื่อถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ICESCR

ISBN 974-91442-6-0

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

422 ถนนพญาไท (เชิงสะพานหัวช้าง) เขตปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330 ตู้ ปณ. 400 ปณธ. รอยเบือ กรุงเทพฯ
โทรศัพท์ 0-2219-2983 โทรสาร 0-2219-2983
E-mail : help@nhrc.or.th สายด่วนร้องเรียน 1377
Homepage : www.nhrc.or.th